

Dječji vrtić i jaslice „Duga“ Umag
Scuola materna e asilo nido „Arcobaleno“ Umago
Labinska 3
52470 Umag

KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA I JASLICA „DUGA“ UMAK za pedagošku 2020/21. godinu

Umag, rujan 2020.

OSNOVNI PODACI O DJEČJEM VRTIĆU (osobna iskaznica vrtića)

Županija: Istarska

Naziv ustanove: Dječji vrtić i jaslice "Duga" Umag

Scuola materna e asilo nido "Arcobaleno" Umago

Adresa: Labinska ulica 3

Broj i naziv pošte: 52470 Umag (Umago), p.p. 1

Brojevi telefona – telefaksa: 052 / 741 718

052 / 634 908

052 / 742 924

Web: <http://www.duga-vrtic.hr>

e-mail: dvj-duga@pu.t-com.hr

Na temelju članka 15. stavak 4. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine br. 10/97, 107/07, 94/13 i 98/19) i članka 14. stavak 2. Statuta Dječjeg vrtića i jaslica "Duga" Umag, Upravno vijeće Dječjeg vrtića i jaslica "Duga" Umag, na sjednici održanoj 30. rujna 2020. godine, na prijedlog ravnateljice, donijelo je

KURIKULUM

DJEČJEG VRTIĆA I JASLICA "DUGA" UMAG

ZA PEDAGOŠKU 2020/2021. GODINU

KLASA: 601-02/20-01/06

URBROJ: 2105/05-12-01-20-1

Umag, 30. rujna 2020.

Predsjednica Upravnog vijeća
Slavica Renko

Osobna karta Dječjeg vrtića i jaslica „Duga“ Umag:

Županija: ISTARSKA
Grad: UMAG, 52470
Adresa: Labinska 3
Email: dvj-duga@pu.t-com.hr
Url: www.duga-vrtic.hr
Telefon: 052 741 718
Fax: 052 742 924
Mob: 0995741719
OIB: 38723194831
Osnivač: Grad Umag
Godina osnivanja: 1991.
Ravnateljica: Marija Adamović, odgojitelj
Podružnice:
Petar Pan, Žrtava fašizma 7a; tel. 052 742482
Bambi, Savudrijska 2; tel. 052 638385
Duga; Školska 12; tel. 052 634 908
Vjeverice, Istarska ul. 2, Bašanija; tel. 052 759528
Pčelice, Umaška 14, Petrovija;
Mali princ, E. Miloša 22; 052 742 638

SADRŽAJ

Osobna karta vrtića.....	3
Sadržaj.....	4
1. O NAMA.....	5
2. NAŠA MISIJA.....	5
3. NAŠA VIZIJA.....	6
4. O KURIKULMU ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE.....	6
5. KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA I JASLICA „DUGA“ UMAG.....	7
5.1. Bitne zadaće i načela rada.....	8
5.1.1. Suvremeno shvaćanje djeteta i organizacije odgojno obrazovnog procesa vrtića.....	8
5.1.2. Okruženje.....	9
5.1.3. Stručno usavršavanje u Zajednicama učenja.....	9
5.1.4. Dokumentiranje.....	10
5.1.5 Partnerstvo s obiteljima.....	10
6. PROGRAMI.....	12
6.1. Redoviti programi.....	12
6.2. Integrirani sportski program.....	13
6.3. Program ranog učenja engleskog jezika.....	13
6.4. Program ranog učenja hrvatskog i talijanskog jezika.....	14
6.5. Program predškole.....	14
6.6. Programi za roditelje.....	16
6.1.1. Rastimo zajedno.....	16
6.1.2. Rastimo zajedno +.....	17
6.1.3. Rastimo zajedno klub s očevima.....	17

1. O NAMA

Predškolska ustanova Dječji vrtić i jaslice „Duga“ Umag svoju djelatnost i programe odgoja, naobrazbe, zaštite, prehrane i socijalne skrbi ostvaruje na području grada Umaga, u jednom centralnom i šest područnih objekata, a svojim programima obuhvaća djecu od navršene 1. godine do polaska u školu. Dječji vrtić „Duga“ nudi desetsatni program boravka djece u ustanovi, a u redoviti program integrirana su i djeca s teškoćama u razvoju, te djeca nacionalnih manjina u posebno verificiranom programu.

Uz redoviti program vrtić nudi još: Sportski program, Program ranog učenja engleskog jezika, Program ranog učenja hrvatskog i talijanskog jezika, Program predškole.

O djeci raspoređenoj u jasličkim i vrtičkim skupinama Dječjeg vrtića i jaslica „Duga“ Umag brinu 48 odgajatelja. Tu je i administrativno i pomoćno tehničko osoblje, te stručni tim u punom sastavu (pedagog, psiholog, logoped, edukacijsko rehabilitacijski terapeut, viša medicinska sestra i sportski voditelj) te ravnateljica.

Posebnosti koje vrtić „Duga“ nudi jesu:

- Primjena suvremenih spoznaja odgojno – obrazovnog rada s naglaskom na integriranom kurikulumu
- radionice za roditelje „Rastimo zajedno“ koje dva educirana stručna tima, provode za zainteresirane roditelje male djece, dva puta godišnje, te Klub roditelja
- Radionice za roditelje Rastimo zajedno +; za roditelje djece s teškoćama u razvoju i Klub roditelja

2. NAŠA MISIJA

DV „Duga“ Umag je ustanova za rani odgoj i obrazovanje na području grada Umaga, koja provodi različite programe temeljene na humanističko – razvojnoj orientaciji, usmjerenoj na razvoj svih dječjih potencijala, poštivanju prava djeteta i uvažavanju individualnih potreba djece. U svome radu uvijek polazimo od dobrog poznavanja djeteta i njegove aktivnosti u interakciji sa okolinom, o čemu uporište nalazimo u najnovijim znanstvenim spoznajama o načinima učenja djece, te socio – konstruktivističkoj paradigmi. Vrtić pruža podršku obiteljima, te pridonosi razvoju njihovih roditeljskih kompetencija i razvoju društvene zajednice.

3. NAŠA VIZIJA

Dječji vrtić i jaslice „Duga“ Umag treba biti takva ustanova za rani odgoj i obrazovanje u kojoj će se svako dijete osjećati vrijedno, kreativno i uspješno. Ustanova u kojoj će se brinuti o djetetovoj tjelesnoj i emocionalnoj dobrobiti, u kojoj će se podržavati njegovo znanje, identitet, te poticati jake strane djeteta, tolerancija, autonomija, odgovornost, kreativnost...

4. O KURIKULMU ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

Kurikulum shvaćamo kao teorijsku koncepciju koja se u praksi pojedinog vrtića provjerava, modificira, izgrađuje, nadopunjuje, kontinuirano mijenja i razvija. U kurikulumu se uzimaju u obzir najnovije znanstvene spoznaje o načinima učenja djece predškolske dobi, polazeći od socio – konstruktivističke paradigme koja naglasak stavlja na aktivnost djeteta i interakciju s okolinom. Stoga kurikulum polazi od djeteta, temelji se na dobrom poznavanju djeteta – njegovih interesa, razvojnih potreba i mogućnosti, postojećih znanja i razumijevanja, kognitivnih strategija i stilova učenja, profila inteligencije, kvalitete komunikacije sa drugima, kreativnih i drugih potencijala. Kurikulum ranog odgoja otvoren je, dinamičan i razvojan – mijenja se i razvija na temelju učenja, istraživanja i suradnje svih sudionika odgojno – obrazovnog procesa.

Sadržaji djetetova učenja nisu strogo propisani jer se poučavanje zamjenjuje učenjem činjenjem, stjecanjem iskustva, pa se materijali i sadržaji nude na temelju praćenja i podržavanja interesa i dječje inicijative.

Holistička, tj. integrirana usmjerenost kurikuluma podrazumijeva cjelovit odgoj i obrazovanje, usklađen s integriranom prirodom odgoja i učenja djeteta.

Humanistička i razvojno primjerena orijentacija kurikuluma usmjerena je na razvoj kapaciteta svakog pojedinog djeteta, te na poštivanje interesa, potreba i prava djeteta. Dijete stoga sukladno svojim interesima, potrebama i mogućnostima treba slobodno birati sadržaje i partnera svojih aktivnosti, te učiti i istraživati na način koji je njemu svrhovit.

Zadatak ustanove za rani odgoj i obrazovanje je poticati procese osposobljavanja djece za snalaženje u sadašnjosti i u budućnosti. Zbog toga veću vrijednost imaju ona odgojno – obrazovna djelovanja koja djeci omogućavaju „učenje učenja“, nego učenje određenih, od odgajatelja odabralih sadržaja.

Razvoj kurikuluma ustanove za rani odgoj i obrazovanje započinje proučavanjem i mijenjanjem okruženja na način da ono omogućava i potiče interakciju, istraživanje, kretanje i neovisnost. Djeca u takvom okruženju uče aktivno, sudjelujući, čineći, surađujući s drugima.

5. KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA I JASLICA „DUGA“ UМАГ

Dječji vrtić i jaslice „Duga“ Umag temelji svoj rad na suvremenom pristupu odgoju i obrazovanju koje polazi od humanističkog pristupa radu, uzimajući u obzir posebnosti ranog razvoja djeteta kao jedinstvenog i cjelovitog bića.

Dječji vrtić „Duga“ Umag provodi 10 satni redoviti program, te 250 satni program predškole. U sklopu podrške roditeljstvu, provodimo i programe rada s roditeljima. U redoviti se program integriraju djeca s teškoćama u razvoju.

U svim skupinama redovitog programa, nakon dugogodišnjih edukacija, provodi se program Korak po korak. Kao bitne odrednice čine ga: planiranje prostora i aktivnosti utemeljenih na čestom procjenjivanju i praćenju razvoja djeteta – individualni pristup; formiranju i stalnom dopunjavanju centara aktivnosti kao preduvjeta djetetova slobodnog izbora materijala i aktivnosti. Veliki je naglasak na partnerstvu sa obiteljima. Stalna evaluacija programa provodi se kroz rad u Zajednicama učenja.

Integrirani sportski program provodi u četiri skupine u Centralnog vrtića i 2 skupine vrtića Radost.

Program predškole namijenjen je djeci koja nisu obuhvaćena redovnim programima i to godinu dana prije polaska u Osnovnu školu, a kao integrirani program za djecu koja pohađaju vrtić. Program u osnovi pomaže djeci da razviju vještine potrebne za školu, te da se socijaliziraju u skupini vršnjaka. Najvažniji kriteriji u planiranju sadržaja kurikuluma predškole jesu interesi djece i njihove individualne i razvojne mogućnosti. Pri tom se utvrđuje djetetovo postojeće iskustvo i znanje, te sustavno radi na oblikovanju uvjeta za njihovo nadograđivanje, poticanjem djece na aktivno sudjelovanje, promišljanje i planiranje novih iskustava učenja s odgajateljima. Djetetovo učenje proizlazi iz istraživanja, otkrivanja, promišljanja, rješavanja problema i rasprave s drugom djecom i odgajateljima, kao i u korištenju različitih izvora učenja.

Najmanje jedna skupina (najčešće predškolska) uključuje se u program implementacije zavičajnosti koji je u predškolskim ustanovama inicirala i pokrenula Istarska županija. Program potiče istraživanje tradicije i kulture sredine u kojoj se dječji vrtić nalazi na djeci blizak način, te prezentaciju nastalih projekata na razini županije.

U oblikovanju kurikuluma posebno je važno praćenje, promatranje, razumijevanje djece, te dokumentiranje njihovih aktivnosti. Dokumentiranje shvaćamo kao osnovu za pripremu okruženja i cjelokupnog odgojno – obrazovnog rada s individualnim specifičnostima svakog djeteta (interesima, potrebama, stilovima učenja, predznanjima). Proces dokumentiranja je izuzetno važan i na njemu radimo kontinuirano. U ovoj pedagoškoj godini bitna nam je zadaća vođenje razvojnih mapa u svim skupinama jer ono doprinosi individualizaciji rada i boljem razumijevanju potreba djece, a čini i ozbiljnu poveznicu između vrtića i obitelji.

Uzimajući u obzir važnost cjeloživotnog učenja, kontinuirano radimo na osnaživanju osobnih i profesionalnih kompetencija odgojno – obrazovnih djelatnika. Stoga nam je kontinuirano stručno usavršavanje izuzetno važno. Slijedeći praksu iz prethodne pedagoške godine nastavljamo sa radom u Zajednicama učenja, kao formom za osnaživanje refleksivnih praktičara u refleksivnoj praksi, te za podizanju njihovih profesionalnih kompetencija. Pritom stavljamo naglasak na praćenje i dokumentiranje rada. Jačanje kompetencija odgajatelja pripravnika kvalitetnim uvođenjem u odgojno – obrazovni rad također spada u

važan zadatak. I oni se, kao i svi odgojno – obrazovni djelatnici, uključuju u sve oblike stručnog usavršavanja, prema godišnjem planu ustanove i vlastitim preferencijama.

Partnerstvo s obiteljima važna je odrednica ostvarivanja ciljeva iz kurikuluma. Nastojimo ga ostvariti na različite načine: slobodnim boravkom roditelja u skupinama, individualnim razgovorima, roditeljskim sastancima i druženjima, podrškom roditeljstvu u radionicama Rastimo zajedno i Rastimo zajedno plus. Program radionica Rastimo zajedno provode dva posebno educirana tima (pedagog, psiholog i 4 odgajatelja). Na radionicama se kroz predavanja i vježbe stječu znanja i vještine za bolji odnos s djetetom, izmjenjuju se iskustva o rješavanju svakodnevnih problema sa djetetom, te kroz druženje s ostalim roditeljima postaje sigurniji, jači, samopouzdaniji roditelj. Radionice Rastimo zajedno plus vodi educirani tim (ekspert u obrazovanju i razvoju djece, edukacijski rehabilitator i odgajatelj), a namijenjene su roditeljima djece s teškoćama u razvoju. Namjena im je omogućiti protok informacija, znanja, vještina i podrške koji roditeljima koriste u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti te promiču osobni rast i razvoj kompetentnosti i roditelja i djeteta.

5.1. Bitne zadaće / načela rada

5.1.1. Suvremeno shvaćanje djeteta i organizacije odgojno – obrazovnoga procesa vrtića

Kvaliteta odgoja i obrazovanja djece proizlazi iz kvalitete njihova svakidašnjeg življenja u vrtiću, čemu treba posvetiti veliku pažnju. Učenje djeteta je cjelovito, a ne rascjepkano po predmetima, tj. metodičkim područjima:

- kontinuirano se stvara primjerno odgojno – obrazovno okruženje u kojem dijete ima priliku ostvarivati raznovrsne interakcije s prostorom, materijalom, drugom djecom i odraslima
- odgojno – obrazovni proces oblikuje se tako da svaka aktivnost istodobno podupire različite aspekte cjelovitoga razvoja djeteta te ujedinjuje različita područja njegova učenja
- istodobno se održavaju različite aktivnosti djece, djeci se omogućuje njihov slobodan izbor, kao i izbor partnera za igru
- potiču se samoinicirane i samoorganizirane aktivnosti djece
- djeci se osiguravaju prilike da vlastite aktivnosti razvijaju u smjeru koji je za njih svrhotit
- osnažuje se prirodna dječja znatiželja i poštju njihovi interesni i potrebi
- djeca se potiču na samoprocjenu i preuzimanje odgovornosti za svoje izvore i ponašanje
- djecu se potiče na istraživanje, otkrivanje i rješavanje problema
- djecu se potiče na kreativno stvaranje, a ne na uvježbavanje i ponavljanje
- stvara se inkluzivno okruženje, tj. poštuje se i prihvata svaki oblik različitosti djece i njihovih obitelji

Očekivani rezultati

- realizacija cjelovitog odgojno – obrazovnog procesa koji nije podijeljen ni sadržajno ni vremenski
- znatiželjna djeca u poticajnom okruženju, sama biraju sadržaje, određuju smjer aktivnosti i biraju partnera za igru, te preuzimaju odgovornost za svoje izvore i postupke

- svako dijete, bez obzira na kronološku dob, razvojne mogućnosti ili posebne potrebe, vjersku, nacionalnu ili ekonomsku (i dr.) posebnost njegove obitelji predstavlja ravnopravnu i jednako vrijednu jedinku, sa svojim jedinstvenim potrebama, mogućnostima i pravima
- djeca svoje ideje, načine razmišljanja i doživljaje izražavaju i prerađuju stvaralački te za to imaju različite mogućnosti simboličkog izražavanja koje uključuju likovne, grafičke, kretne, verbalne, gestikalcijske i mnoge druge ekspresivne modalitete
- ostvarenje fleksibilnog pristupa u oblikovanju odgojno – obrazovnog procesa i napušten je svaki oblik uniformiranja aktivnosti djece.

5.1.2. Okruženje

Unaprjeđenje i oblikovanje poticajnog, materijalnog, socijalnog i vremenskog okruženja prostora skupina, te oblikovanje svih zajedničkih prostora u funkciji igre i učenja djece. Primjena novih načela učenja i proširivanje istih na cijelu ustanovu:

- odgojiteljski par surađuje u osmišljavanju poticajnog okruženja SDB, u što nastoje uključiti i roditelje i širu zajednicu (uvažavajući i uzimajući u obzir elemente kulture iz koje djeca dolaze)
- okruženje treba biti poticajno, organizirano po centrima aktivnosti koji se mijenjaju i nadopunjavaju prema interesima djece u skupini (vrtiću)
- okruženje SDB kao i svi prostori (unutrašnji i vanjski) trebaju biti takvi da potiču interakciju sa materijalima, interakciju između djece, te djece i odraslih
- svi prostori vrtića uređuju se timski, kako bi bili u funkciji djece
- svi djelatnici vrtića brinu o sigurnosti unutar SDB, kao i na vanjskom prostoru
- vanjsko okruženje dječjeg vrtića treba biti poticajno te ga treba obogatiti igram, materijalima, rezvizitima.. koji potiču na istraživanje i suradničku igru (širenje centara aktivnosti na vanjski prostor)

Očekivani rezultati:

- prostor koji se mijenja sukladno potrebama djece
- veća iskorištenost vanjskog prostora / novi centri na vanjskom prostoru / zadovoljena djetetova potreba za istraživanjem na svim prostorima koje koristi
- bolja iskorištenost vremena i svih prostora / suradnja među djecom i sportski duh

5.1.3. Stručno usavršavanje u Zajednicama učenja

Jačanje stručnih kompetencija odgajatelja radom u Zajednicama učenja:

- kontinuirano stručno usavršavanje svih odgojnih djelatnika kroz individualni, grupni i zajednički rad
- usavršavanje transformacijskog potencijala s obilježjima istraživanja

- poštivanje svih članova, tolerancija, opuštenost, učenje, pomoć, razumijevanje, potpora, ravnopravnost...

Očekivani rezultati

- pomaci u znanju, promjene u uvjeranjima i djelovanju, podizanje kvalitete rada
- razmjena znanja, zajedničko učenje i razvoj, bolji međusobni odnosi i suradnja
- unaprjeđenje kurikuluma

5.1.4. Dokumentiranje

Kvalitetno dokumentiranje kao podloga za pripremu i provođenje cjelokupnog odgojno – obrazovnog procesa:

- dokumentiranje čija je svrha bolje razumijevanje različitih segmenata odgojno – obrazovnoga procesa, osobito kvalitete okruženja za učenje djece i kvalitetu odgojiteljevih odgojno – obrazovnih intervencija
- ono olakšava procjenjivanje aktualnog znanja i razumijevanje djece, te modificiranje složenosti ponuđenih materijala i aktivnosti
- vođenje individualne razvojne mape svakog djeteta (praćenje postignuća djeteta prema područjima učenja: foto i video zapisi, slike i crteži; verbalni izričaji djece, izričaji glazbom, pokretom i dramski izričaji, djetetove konstrukcije; samorefleksija djece; narativni oblici: bilješke; anegdotske bilješke)

Očekivani rezultati:

- sveobuhvatnije, svrsishodnije dokumentiranje
- planiranje na osnovu promatranja – individualno planiranje
- kvalitetno dokumentiranje pridonosi izgradnji kvalitetnog partnerstva s roditeljima / skrbnicima
- dobivanje cjelovite slike o djetetu
- afirmacija vrtića

5.1.5. Partnerstvo s obiteljima

Razvijanje komunikacije među sudionicima odgojno – obrazovnog rada s naglaskom na razvijanju partnerskih odnosa odgajatelja i roditelja:

- roditelje treba poštovati kao ravnopravne partnere koji ustanovu obogaćuju svojim različitostima
- poticanje otvorene, podržavajuće i ravnopravne komunikacije
- osnaživanje roditeljske uloge

- permanentno informiranje (brošure, letci, web – informiranje, dokumentacija o djetetu, interne grupne ili edukativne grupe...)
- prepoznavanje specifičnih potreba roditelja / skrbnika
- uključivanje u zajedničko donošenje odluka vezanih uz razvoj, učenje i socijalni život djeteta
- poticanje suradnje sa lokalnom užom i širom zajednicom

Očekivani rezultati:

- partnerstvo s obitelji
- ravnopravna, obostrana komunikacija
- sudjelovanje u zajednički planiranim aktivnostima u grupi
- redovito aktivno uključivanje u lokalna događanja u zajednici

VI PROGRAMI

6.1. Redoviti programi

Kurikulum Dječjeg vrtića i jaslica „Duga“ Umag ostvaruje se kroz programe odgojno – obrazovnog rada.

Redoviti programi provode se u svih sedam objekata Dječjeg vrtića i jaslica „Duga“ Umag. U našem se vrtiću redoviti programi i organizacija rada temelje na suvremenom pristupu odgoju i obrazovanju, te na razvojno primjerenom kurikulumu usmjerenom na dijete, te na humanističkoj koncepciji razvoja predškolskog odgoja. To podrazumijeva:

- ⇒ Planski i bogato strukturirano okruženje i pripremljenu materijalnu sredinu koja potiče djecu na učenje, te njihovo stvaralaštvo i kreativnost
- ⇒ Poznavanje zakonitosti rasta i razvoja djeteta, te planiranje odgojno – obrazovnog rada u skladu sa time
- ⇒ Spoznaju o učenju kao interaktivnom procesu koji obuhvaća djecu međusobno, ali i sve odrasle, te neposredno okruženje
- ⇒ Uvažavanje prava sve djece i prava na različitost
- ⇒ Poticanje partnerstva sa obiteljima
- ⇒ Podizanje profesionalne, stručne kompetencije odgojno – obrazovnih djelatnika kontinuiranim stručnim usavršavanjem

Cilj redovitih programa

Cilj redovitih programa je osiguranje sigurnosti i dobrobiti za svako dijete, stvaranje uvjeta za odgoj i učenje djeteta, cjelovit razvoj i razvoj svih potencijala i kompetencija.

Namjena programa

Redoviti programi ustrojeni kao razvojni programi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja provode se za djecu od 1. godine do polaska u Osnovnu školu. To su 10-satni programi, koji traju radnim danom od 6.30 – 16.30.

Skupine su u redovitim programima formirane prema kronološkoj dobi djece: jasličke skupine za djecu od 1 – 3 godine, te vrtićke za djecu od 3 – 7 godina.

Način realizacije

Deset satni redoviti programi podrazumijevaju paralelno odvijanje mnoštva aktivnosti u za to pripremljenom okruženju koje potiče na učenje i istraživanje.

Bitni aspekti rada su:

- Kontinuirano stvaranje poticajnog okruženja
- Individualiziran pristup
- Promatranje, bilježenje, dokumentiranje procesa učenja
- Razvojne mape djece
- Mape profesionalnog razvoja odgojitelja
- Refleksije

- Sigurnost i zdravlje

Načini vrednovanja

- Praćenje provedbe bitnih zadaća iz Godišnjeg plana i Kurikuluma ustanove
- kroz nastavak rada u Zajednicama učenja

6.2. Integrirani sportski program

Sportski program je integriran u redovni program vrtića, što znači da se tjelesne aktivnosti sustavno i pojačano uvode u redovni primarni program predškolske djece, koje za svrhu ima kvalitetniju realizaciju svih razvojnih zadaća programa.

Uvođenjem integriranog sportskog programa željeli smo, kroz uvođenje pojačanih tjelesnih aktivnosti doprinositi kvalitetnijem ostvarivanju svih zadaća djetetova razvoja, utjecati na kvalitetan rast i razvoj djece, te postići otvorenost prema roditeljima i društvenoj zajednici, u cilju ostvarivanja njihova prava na sudjelovanje u kvalitetnijem izvanobiteljskom odgoju djeteta.

Program je namijenjen djeci od navršene četvrte godine do polaska u školu te mu nije namjera stvaranje ili profiliranje vrhunskih sportaša, već poticanje optimalnog i cjelokupnog razvoja djeteta, dok se potencijalno darovita djeca mogu prepoznati. Programom su obuhvaćene skupine u Centralnom vrtiću „Radost“ i područnom objektu „Duga“.

6.3. Program ranog učenja engleskog jezika

Odgoj predškolske djece utemeljen je na humanističkom pristupu, te omogućuje unaprjeđivanje djetetova života u cjelini, kroz ostvarivanje i razvijanje individualnih potreba djeteta. Svako dijete ima pravo na cjelovit razvoj prema njegovim sposobnostima, individualnim potrebama i interesima.

Pojačan interes i iz toga potreba za ponudom ranog učenja engleskog jezika javlja se kao potreba zbog turističkog opredjeljenja našega kraja, zbog sve veće informatizacije, te saznanja da se engleski jezik uči već od prvog razreda osnovne škole.

Ranim učenjem engleskog jezika koje je u skladu s djetetovim bićem i provodi se kroz spontane igre i aktivnosti, razvija se senzibilitet za strani jezik i utječe na cjelokupni razvoj djeteta, naročito njegove gorovne sposobnosti i percepciju.

Rad s djecom u potpunosti se prilagođava djetetovim razvojnim mogućnostima i potrebama, uz uvažavanje principa postupnosti i sistematicnosti, kroz oblikovanje materijalne sredine, primjerene sadržaje, metode i oblike rada.

6.4. Program ranog učenja hrvatskog i talijanskog jezika

Dvojezični program rada na hrvatskom i talijanskom jeziku provodi se eksperimentalno od 1986. godine, točnije, od samog formiranja odgojne skupine i otvaranja, u ono vrijeme, novog područnog odjela u Petroviji pokraj Umaga. Ideja je bila da se formira dvojezična skupina u kojoj će se program rada provoditi ravnopravno na hrvatskom i talijanskom jeziku, da bi se na taj način preslikalo okruženje mesta gdje stanovnici podjednako komuniciraju na hrvatskom i talijanskom jeziku. Stoga su i odgojitelji u skupinama zaposleni iz našeg vrtića „Duga“ i iz talijanskog dječjeg vrtića „Girotondo“.

U dvojezičnom okruženju djeci je omogućeno bogato i poticajno iskustvo koje ih potiče na stupanje u raznolike socijalne interakcije. Odrasli koji sudjeluju u odgojno obrazovnom procesu i roditelji koji podržavaju dvojezičan način rada u PO "Pčelice" djeluju pozitivno na djecu u njihovom nastojanju da razumiju svijet oko sebe, naročito ljudi i njihove jezične različitosti u dvojezičnoj sredini.

Rad s djecom u potpunosti je prilagođen djetetovim razvojnim mogućnostima i potrebama, uz uvažavanje principa postupnosti, kroz oblikovanje materijalne sredine, primjerene sadržaje, metode i oblike rada.

6.5. Program predškole

Program predškole je osmišljen da zadovolji potrebe djece u godini prije polaska u osnovnu školu. Osnovnu zadaću programa predstavlja razvijanje i unaprjeđivanje tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala svakog djeteta prije polaska u školu.

Ciljevi kojima se potiče cjelokupan tjelesni, intelektualni, psihofizički, emocionalni, moralni i duhovni razvoj djeteta ostvaruju se prema uvjetima, sadržajima i aktivnostima neposrednog odgojno-obrazovnog rada. A cilj je: Osigurati djeci uvjete u kojima će razviti sve svoje potencijale, zadovoljiti svoje interese i stjecati znanja, vještine i navike, koje će im omogućiti uspješnu prilagodbu novim uvjetima života rasta i razvoja što ih u školi očekuje.

Zadaće Programa predškole jesu:

- unaprjeđivanje komunikacije na materinjem jeziku
- poticati djecu da razumiju i prihvate buduće školske obveze.
- poticati spontano ponašanje i izražavanje osobnih potreba
- unaprjeđivanje matematičke, digitalne, socijalne i građanske kompetencije

Kako bismo osim djece predškolaca u redovnom programu, Programom predškole obuhvatili i djecu koja ne pohađaju predškolske ustanove, Dječji vrtić i jaslice „Duga“ Umag provodi program predškole i za djecu koja nisu polaznici redovnog programa, kao i za djecu pripadnike romske nacionalne manjine, te za djecu s

teškoćama u razvoju (dvije godine prije polaska u Osnovnu školu) sukladno svojim mogućnostima i Godišnjem planu i programu ustanove. Planirano je da će se program predškole provoditi u najmanje 30 tjedana od 1. listopada do 31. svibnja, u trajanju od 8, 33 sati tjedno. Ostvarit će se 250 sati neposrednog rada s djecom.

Dječji vrtić i jaslice „Duga“ Umag na osnovu svojih organizacionih, prostornih i materijalnih uvjeta, program predškole može organizirati u popodnevnim satima za djecu koja nisu uključena u redovni program, ako se javnom pozivu na upis odazove dovoljan broj djece.

6.6. Programi za roditelje

6.1.1. Rastimo zajedno

U Dječjem vrtiću i jaslicama „Duga“ Umag provodi se program koji je namijenjen roditeljima, a u kojem im pomažemo u njihovom nastojanju da budu kompetentniji roditelji - u najboljem interesu djeteta. Program je za roditelje besplatan, a uključivanje u program je dobrovoljno. Roditelji se putem pozivnih plakata pozivaju iz jasličkih i starijih jasličkih skupina, pošto je namijenjen roditeljima najmanje djece (do 4 godine).

Program je nastao i provodi se u suradnji s UNICEF-om. Izradile su ga dr. Nina Pećnik i psiholog Branka Starc. U našoj su ustanovi za provođenje programa educirane pedagog Barbara Mikluš, prof., te odgajateljice Jadranka Kostanjčar i Suzana Krajcar (u prvom timu), te psiholog Petra Brnić, te odgajateljica Marija Adamović (u drugom timu).

Program ovih radionica koncipiran je kao niz od 11 radionica u trajanju po 2 sata u poslijepodnevnim satima u kojima se smjenjuju predavanja, vježbe, rasprave i druženje u ugodnoj atmosferi.

Osnovne teme Radionica za roditelje

1. Roditelji 21. stoljeća
2. Četiri stupa roditeljstva
3. Potrebe i roditeljski ciljevi
4. Sva naša djeca i kako ih volimo
5. Slušanje - važna vještina roditeljstva
6. Kako dijete uči o svijetu oko sebe
7. Granice - zašto i kako?
8. Kreiramo i biramo rješenja
9. Roditeljske odgovornosti i još neka pitanja
10. Biti roditelj - utjecaji i izbori
11. Završetak i novi početak

U sadržajnom pogledu kroz program se obrađuju teme razvoja i potreba djeteta, razvoj odnosa te konkretne komunikacijske vještine koje se uvježbavaju u sigurnom okruženju grupe. Uz suvremene autore iz područja psihologije i komunikacije, osnovne ideje programa temeljene su prvenstveno na konceptima odgajanja u najboljem interesu djece koji proizlaze iz Konvencije o pravima djeteta. U razmjeni roditeljskih iskustava i isprobavanju novih vještina kroz igranje uloga, roditelji uče i provjeravaju vrijednost novih znanja i vještina. Slušajući druge roditelje imaju priliku čuti kako je to u drugim obiteljima što im daje realniju sliku o sebi samima i o svojoj djeci.

Na kraju programa roditelji ispunjavaju evaluacijske liste. Kao najveću korist doživljavaju novi uvid u svoju roditeljsku ulogu, svoju djecu, nove načine komuniciranja s djecom i građenje odnosa unutar obitelji. Na kraju kažu da sebe doživljavaju sigurnijima i kompetentnijima u svojoj roditeljskoj ulozi.

6.1.2. Rastimo zajedno plus

Program radionica s roditeljima „Rastimo zajedno Plus“ namijenjen je roditeljima djece s teškoćama u razvoju u dobi do osam godina života.

Svrha Programa radionica s roditeljima „Rastimo zajedno Plus“ je omogućiti protok informacija, znanja, vještina i podrške koji roditeljima koriste u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti te promiču osobni rast i razvoj kompetentnosti i roditelja i djeteta.

Glavni cilj Programa radionica je stvoriti poticajno i osnažujuće okruženje u kojem roditelji s voditeljicama radionica i s drugim roditeljima:

- razmjenjuju ideje o načinima na koje žive svoje roditeljstvo,
- upoznaju bolje sebe kao roditelja i
- prepoznaju učinkovite načine kako se nositi s dodatnim opterećenjima pod kojima žive,
- kao i načine na koje se odnose prema svom djetetu te
- doznavaju i za druge moguće načine odnošenja prema djetetu.

Također se upoznaju sa znanstvenim stajalištima:

- o razvojno poticajnoj interakciji roditelja i djeteta, kao i
- o roditeljstvu na dobrobit djeteta i roditelja.

Program radionica s roditeljima djece s teškoćama u razvoju „Rastimo zajedno Plus“ sastoji se od jedanaest dvosatnih konceptualno i tematski povezanih radionica koje provode posebno educirani voditeljski timovi stručnjaka za podršku ranom razvoju. U našem vrtiću to su edukacijski rehabilitator Suzana Đurić i odgojiteljica Valentina Bertoša u jednom timu, tr psihologinja Petra Brnić i logošedinja Ines Šulja u drugom timu.

6.1.3. Rastimo zajedno Klub s očevima

Ciljevi Rastimo zajedno kluba s očevima:

- Stjecanje novih saznanja o ulozi oca u ranom djetinjstvu i promicanju djetetovog razvoja
- Preispitivanje i osvještavanje vlastite očinske uloge, na temelju spoznaja proizašlih iz znanstvenih istraživanja i vlastitog iskustva
- Razmjena iskustva o načinima na koji očevi žive svoje očinstvo, te bolje upoznavanje sebe u ulozi oca
- Razmjena informacija i podrška u ostvarivanju očinske uloge

Klub s očevima ima 4 sastanka, a namijenjen je očevima (osobama koje imaju očinsku ulogu u djetetovom životu) djece u dobi od 1 – 4 (5) godina. Ulozi oca želimo posvetiti posebnu pažnju jer znamo da je ona isto važna, iako je majčina češće u središtu pažnje.

Program radionica:

1. Očinska uloga u ranom djetinjstvu
2. O tatama i osjećajima
3. O mamama i tatama
4. Tata od zanata